

Перемога у серцях поколінь

Квітучий травень... Для всіх нас це, перш за все, пам'ятний День Перемоги над нацизмом. Цій даті були і цього року присвячені знаменні зустрічі й події, що відбулися в нашому університеті.

У Музеї історії НТУ «ХПІ» 2 травня студенти навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, факультету міжнародної освіти, активісти студентської профспілки університету зустрілися із ветеранами-політехніками. Про своє військове минуле молоді розповіли д. т. н., професор, Заслужений працівник вищої школи України, Почесний доктор НТУ «ХПІ», довічний стипендіат Президента України, ветеран Другої світової війни В.Т. Долбня; колишній директор дослідного заводу ХПІ, майстер виробничого навчання кафедри інженерної електрофізики Є.М. Дегтярьов та голова первинної ветеранської організації НТУ «ХПІ» Анатолій Ілліч Христофоров, у недавньому минулому професор кафедри зварювання. Студенти спілкувалися з ветеранами, брали участь у вікторині, присвяченій історії Другої світової війни. Всі переможці отримали цінний подарунок — книгу професора Віктора Тимофійовича Долбні «1418 днів. 22 червня 1941 — 9 травня 1945 року» з автографом автора (на знімку).

«Перемога у серцях поколінь»... Так називалася зустріч політехніків з професором В.Т. Долбнею, що відбулася 3 травня

в науково-технічній бібліотеці НТУ «ХПІ». Вона об'єднала не тільки співробітників Політеху, знайомих та рідних Віктора Тимофійовича, а й студентів факультету соціально-гуманітарних технологій (СГТ).

З вітальним словом виступив декан СГТ факультету, д. т. н., професор Андрій Володимирович Кіпенський. Він розповів про своїх рідних, яким довелося пройти тяжкий шлях війни, та подякував Віктору Тимофійовичу за героїзм, мужність, важку працю та мирне небо і побажав йому міцного здоров'я, довгих років життя, благополуччя та радості.

Політехнік у четвертому поколінні В.Ф. Чернай показав всім своє свідоцтво про народження зі штампамі німецької комендатури. Там вказано, що Валерій Федорович народився 6 вересня 1941 року. У цей день фашистська авіація сильно бомбардувала наше рідне місто Харків...

Аудиторія була вражена розповідями головних героїв зустрічі... Студентки Анастасія Катасонова (СГТ-166) та Поліна Довгополик (СГТ-166) теж розповіли про своїх рідних, які стали свідками та учасниками жаливих подій тієї страшною Другої світової. Вони прочитали власні вірші, які проілюстрували, що є в нашій країні молодь, для якої доля Батьківщини, України нерозривно пов'язана із власним життям.

На Меморіалі Слави, святому для кожного політехніка місці, 8 травня зібралися

ветерани і учасники війни, адміністрація університету, викладачі, студенти, співробітники Політеху, курсанти Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ». Тут відбувся траурний мітинг, присвячений 73-й річниці Перемоги у Другій світовій війні та Дню Пам'яті політехніків, загиблих у Другій світовій війні та в боях за Україну у наші дні.

Ректор НТУ «ХПІ», професор Є.І. Сокол, відкриваючи мітинг, підкреслив, що ХПІ не міг залишитися осторонь від боротьби з фашистською навалю. 30 викладачів, понад 500 студентів, 18 вчених, інженерів Політеху пішли тоді захищати свою країну... «На жаль, в Україні і сьогодні гинуть наші молоді хлопці, захищаючи рідну землю, — сказав ректор. — 33 вихованці Інституту танкових військ ХПІ загинули в АТО, четверо військових отримали звання «Герой України», один із них — помертньо».

Пісні воєнних років, сучасні українські звучали у виконанні студентів — учасників колективів Палацу студентів. Традиційним завершенням стала хвилина мовчання та покладання квітів до пам'ятника політехнікам, що не повернулися з фронту.

Після мітингу відбулася традиційна легкоатлетична естафета, у якій взяли участь студенти всіх інститутів та факультетів. Переможцями стали студенти СГТ факультету, другими фінішували курсанти Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ», 3 місце посіли студенти навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу.

Дні науки в НТУ «ХПІ»

РОБОТИ, БЛИСКАВКИ, ЕЛЕКТРОМОБІЛЬ

На науковому фестивалі, який тривав два дні, вчені нашого університету представили гостям різноманітні заходи: майстер-класи, наукові експерименти і досліді. Усі бажаючі могли відвідати лекції на різні теми, які проходили у коворкінгах вишу.

Відкриваючи масштабний фестиваль, ректор НТУ «ХПІ» Євген Сокол привітав гостей і зазначив, що наука — це те, що рухає життя вперед. «Сьогодні у вас є можливість ознайомитися з науковими й навчальними напрямками, які є в Політеху. Це електроніка, механіка, хімія, фізика, екологія, багато іншого. Наші студенти і вчені покажуть вам, наскільки цікавою може бути наука».

Так, були представлені: лабораторно-експериментальна зона (досліді з фізики, хімії, демонстрація електромобіля, робототехніки і мехатроніки, ін.), демонстрація блискавки у високовольтній

залі, інтерактивні лекції у коворкінгах ХПІ. В рамках фестивалю «Дні Науки» також пройшли еко-квест «Екологічна піраміда» — захоплююча гра, насичена головоломками, екскурсії до Музею історії ХПІ і «Лабораторіями Політеху. 100% STEM Experience».

У лекторії «Арсенал Ідей Україна» відбулися науково-популярні, інтерактивні лекції: «Левітуючий магніт та поїзд на основі магнітної левітації», «Сучасні проблеми енергетики України та світу», «Лакофарбові матеріали. МЕГА-виклики сучасності» та інші.

СВІТЛО НАУКИ Й ЗНАНЬ

16 травня в НТУ «ХПІ» пройшов науковий фестиваль, присвячений «Міжнародному дню світла», який відбувся у рамках освітнього проекту ЮНЕСКО «International Day of Light». Організаторами фестивалю виступили молоді вчені Політеху, за підтримки керівництва університету, Харківської обласної державної адміністрації (ХОДА), Ради молодих

вчених при ХОДА. До ініціатив політехніків долучилися вчені ХНУ ім. В.Н. Каразіна та юні науковці із ліцею «Мир». В рамках фестивалю було проведено 47 науково-популярних лекцій та понад 30 лабораторно-експериментальних ворк-шоп зон. Гостями ХПІ у цей день стали понад сімсот школярів, студентів коледжів та технікумів. Слухачі дізналися про роль світла в історії, культурі та чарівну магію, яку світло відіграє в кінематографі, науці, технологіях, взяли участь в «лабі» з приготування сонцезахисного крему. Дізналися багато нового про сонячну енергетику та багато іншого.

До речі, дата 16 травня обрана не випадково. Саме в цей день у 1960 р. Теодор Мейман продемонстрував роботу першого оптичного квантового генератора — лазера, який працював в інфрачервоному діапазоні з довжиною хвилі 694,3 нм. Винайдення лазера стало одним із революційних відкриттів, що змінило розвиток людства. Сфери його використання неймовірно широкі і використовуються високою точністю. Це і механічна обробка матеріалів, і легування металів; і художнє гравірування, і медичні операції тощо.

Сергій Радозуг, старший викладач кафедри історії науки і техніки; Сергій Петров, доцент кафедри органічного синтезу і нанотехнологій.

Фото Валерія Таємницького.

Професор Мехмет Караджа — Почесний доктор НТУ «ХПІ»

4 травня на засіданні Вченої ради нашого університету відбулося вручення диплома Почесного доктора НТУ «ХПІ» ректору Стамбульського технічного університету (İTÜ), професору Мехмету Караджа. Професор М. Караджа — доктор наук, академічний консультант National Geographic-Turkey і член комісії з присудження премії Elginkan

Foundation Science and Technology. Наукові інтереси: атмосферне і океанічне моделювання, зміна клімату, палеоокеанографія, палеокліматологія, управління стихійними лихами і моделювання якості повітря. Обрання професора Мехмета Караджа Почесним доктором нашого університету є визнанням видатного особистого внеску у поширення передових наукових та освітніх ідей, встановлення ефективних контактів з провідними університетами світу, активну співпрацю з НТУ «ХПІ».

Під час візиту турецької делегації до ХПІ також було проведено ряд зустрічей з обговорення співпраці між нашими університетами, подальшої діяльності Українсько-турецького координаційного центру науково-технічних досліджень для здійснення наукових проектів ХПІ і İTÜ, комерціалізації інтелектуальних напрацювань.

За результатами візиту було досягнуто домовленостей про стажування викладачів і студентів НТУ «ХПІ» в İTÜ, формування графіка презентацій робіт вчених ХПІ в Стамбульському технічному університеті, а також підготовку їх для подальшої презентації на світовому ринку інтелектуальної власності.

На знімку (зліва направо): ректор НТУ «ХПІ», професор Євген Сокол, ректор Стамбульського технічного університету, професор Мехмет Караджа та директор Українсько-турецького координаційного центру науково-технічних досліджень, професор Ельдар Велієв.

КОНФЕРЕНЦІЇ

MicroCAD-2018

16–18 травня на базі НТУ «ХПІ» разом із Мішкольцьким, Магдебурзьким, Петрошанським, Софійським університетами, Познанською політехнікою була проведена XXVI Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (MicroCAD-2018).

Учасників наукового форуму привітав ректор НТУ «ХПІ», професор Є.І. Сокол, який на пленарному засіданні виступив з доповіддю «Проект трансформації ІТ-освіти в НТУ «ХПІ». Професор Хольм Альтенбах (Магдебург, Німеччина) представив доповідь «Modeling of thermomechanical behavior of advanced materials». Д. т. н. В.М. Воєводін (ННЦ «ХФТИ») доповів учасникам конференції про сучасний стан ядерної енергетики України і світу, а к. т. н. С.І. Меншикова (НТУ «ХПІ») — про розмірні ефекти в тонкоплівкових матеріалах для термоелектричного перетворення енергії. Доповідь професора Д.В. Бреславського (НТУ «ХПІ») була присвячена методам оцінювання впливу температурних полів на деформування та міцність елементів конструкцій та приладів літальних апаратів. Іван Бабін, експерт по структурних реформах Європейського простору ви-

щої освіти (ЄПВО) (Україна, м. Харків) доповів про заходи ЄПВО щодо забезпечення прозорості і визнання кваліфікацій вищої освіти. Б'янка Віолетта Кос, лектор академічної служби Австрії обміну студентами, Ph.D (Австрія, м. Відень) — про педагогічні технології підготовки українських студентів для участі у програмах обміну з австрійськими університетами. Виступили також професори Леонід Товажнянський, Почесний ректор НТУ «ХПІ», член-кореспондент НАНУ; Андрій Марченко, проректор з наукової роботи НТУ «ХПІ», лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки; Володимир Князев, пров. н. с. науково-дослідного та проектно-конструкторського інституту «Молнія», к. т. н. (Україна, м. Харків).

На конференції представлено понад 2000 доповідей, авторами яких є 2200 науковців. Учасники конференції працювали у 24 секціях, серед яких «Інформаційні та управлінські системи», «Математичне моделювання в механіці і системах управління», «Технологія та автоматизоване проектування в машинобудуванні», «Комп'ютерні технології у фізико-технічних дослідженнях», «Сучасні технології в освіті» та ін.

І.А. Зязюн — вчений, педагог, особистість

У березні цього року міг би відсвяткувати свій вісімдесятирочний ювілей видатний український вчений-педагог і філософ, доктор філософських наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук Іван Андрійович Зязюн. На жаль, йому не судилося дожити до цієї дати, бо чотири роки тому він передчасно пішов з життя.

Для нашого університету він був добрим другом і близькою людиною, з особливою теплотою ставився до нього і його колективу. Іван Андрійович завжди цінував можливість поспілкуватися не тільки з керівництвом, а й із викладачами та студентами. Тому далеко не випадково його ім'я носить кафедра педагогіки і психології управління соціальними системами нашого університету, яка була організована за його безпосереднього сприяння. Щорічно в університеті проводиться Міжнародна наукова конференція «Ідеї академіка І.А. Зязюна в працях його учнів і послідовників».

Іван Андрійович високо цінував кадровий склад нашого університету і його знані далеко за межами України науковці здобули. Він з великим задоволенням приїздив до Харкова і Алушти на конференції, які організовувалися в ХПІ. До речі, саме за його пропозицією алуштинські конференції отримали виразну й точну назву «Кримські педагогічні читання». Яскрава ораторська майстерність вченого проявлялася у виступах на цих конференціях з надзвичайно цікавими і змістовними доповідями, які викликали не тільки інтерес та увагу слухачів, а й їхнє щире захоплення.

Помітна постать на небосхилі вітчизняної педагогічної науки, І.А. Зязюн народився в селі Пашківка Ніжинського району Чернігівської області в родині простих колгоспників. Він рано пізнав життя і трудову діяльність: по закінченні середньої школи працював у колгоспі, був завідувачем сільського клубу. У складі молодіжного загону поїхав на будівництво шахт Донбасу. Закінчивши гірничопромислове училище в м. Свердловськ Луганської області, був залишений у цьому училищі на посаді вихователя, потім заступника директора з культурно-масової роботи. Очевидно, вже тоді керівництво помітило схильність юнака до діяльності у сфері культури і педагогіки, яка стане його доленосною справою протягом всього життя.

Яскрава особистість і талановита людина, Іван Андрійович розумів, що середньої освіти недостатньо і в 1959 році став студентом філософського факультету Київського університету імені Т.Г. Шевченка. По його закінченні став аспірантом цього провідного закладу освіти України. За призначенням він працював викладачем кафедри філософії Дніпропетровського сільськогосподарського інституту. Повернувшись до Києва, створив у Національному театрі опери та балету імені Тараса Шевченка соціологічну лабораторію, а на кафедрі філософії Київського інституту театрального мистецтва імені І.К. Карпенка-Карого розпочав перші дослідження з педагогічної майстерності.

Однак його талант педагога, вченого та організатора найяскравіше всього проявився в Полтавському державному педагогічному інституті імені В.Г. Короленка, якому на посаді ректора він віддав 15 років свого життя. Саме тут він не просто активно вів свої творчі пошуки, а й наполегливо втілював їх результати в педагогічну практику. Інноваційний характер його мислення, принциповість і розвинені волевіль якості сприяли утвердженню й розвитку принципів нових, нетрадиційних підходів до організації педагогічної освіти.

Надзвичайна вимогливість І.А. Зязюна до себе допомогла йому запалити енергією педагогічний колектив інституту, зорієнтувати його на планкани справжніх педагогічних талантів. Інститут провів унікальний експеримент з формування педагогічної майстерності вчителя, був підготовлений і виданий підручник «Основи педагогічної майстерності». Успіх експерименту сприяв організації мережі кафедр педагогічної майстерності в усіх педагогічних інститутах України і всього колишнього Радянського Союзу. Цей досвід став добре відомим в Японії, Китаї, Німеччині, Франції, Польщі, Чехії, Болгарії та інших країнах.

Цілком природно, що молодого енергійного ректора-новатора призначили Міністром освіти України. Другий київський період життя й діяльності Івана Андрійовича виявився далеко непростим, але надзвичайно плідним і корисним. Тут він став широко відомим вченим, знаним і шанованим у педагогічному просторі, академіком Національної академії педагогічних наук,

директором Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України, головою спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій у галузі педагогіки і психології.

Але не тільки звання і посади, а передусім його плідні ідеї й численні наукові праці згадуються, коли йдеться про І.А. Зязюна. Він є автором понад 350 ґрунтовних наукових праць, серед яких оригінальні підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, монографії. Вони присвячені проблемам педагогічної майстерності, неперервної професійної освіти, етики та естетики, теорії української та зарубіжної культури. Самі тільки назви праць академіка вже говорять про його неповторну особистість вченого і педагога: «Основи педагогічного мастерства»; «Педагогічна майстерність»; «Краса педагогічної дії»; «Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи»; «Педагогіка добра» тощо.

Інший видатний український вчений, академік НАН та НАПН України, президент НАПН України В.Г. Кремень свого часу з теплою писав про Івана Андрійовича, що «яскрава науково-педагогічна діяльність поставила його в ряд найпомітніших постатей сучасної української педагогіки. Величезний життєвий досвід, потужний інтелектуальний та творчий потенціал, виняткова цілеспрямованість та ентузіазм протягом багатьох років допомагають йому згуртувати і вести за собою педагогів і науковців, сповнених прагнення до розвитку й удосконалення освітньої справи в нашій державі». Складно щось додати до цієї вичерпної характеристики особистості І.А. Зязюна, його місця і ролі у вітчизняній педагогічній науці і практиці. Тож не випадково у 1998 році Американським біографічним інститутом він був визнаний «Людиною року».

Саме на засіданні спеціалізованої вченої ради під головуванням Івана Андрійовича захищав свого часу докторську дисертацію завідувач кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами нашого університету, професор О.Г. Романовський. Показово, що по закінченні її обговорення Іван Андрійович, підсумовуючи виступи, сказав: «Я голосуватиму за і закликаю це зробити членів ради». Тим самим він благословив на плідну наукову діяльність Олександра Георгійовича і підтримав формування його наукової школи, присвяченої проблемам еліти і лідерства. Він же свого часу рекомендував загальним зборам НАПН України обрати О.Г. Романовського членом-кореспондентом академії. Вчений високо цінував і колишнього ректора нашого університету Леоніда Леонідовича Товаянського. Можна сказати, що між ними склалися теплі дружні відносини.

Разом з тим, Іван Андрійович надзвичайно вимогливо ставився до процесу підготовки педагогів як людей, від компетентності й відповідальності яких не просто істотною мірою залежать майбутнє країни і стан суспільства та соціокультурного простору, а й впровадження гуманістичних життєвих цінностей, характер міжособистісних взаємовідносин. Адже саме Вчитель, на глибоке переконання І.А. Зязюна, є провідником переможної сили Добра і Любові, Істини і Краси.

Добре відомо, що талановита людина є талановитою в усьому. Постать Івана Андрійовича може слугувати яскравим підтвердження цієї тези. При всій своїй завантаженості науковою, педагогічною й організаційною роботою, при всьому своєму високому науковому авторитеті він не цурався доброї компанії, любив поговорити на різні теми. Сам був дотепною людиною, любив як влучно пожартувати, так і вислухати оригінальну думку чи вислів. Всі, кому пощастило близько знати Івана Андрійовича, з теплою згадують його прекрасний голос і численні українські пісні, які він з великим задоволенням виконував. Любив і хорові співу ввечері на березі моря.

Безсумнівно заслугою академіка І.А. Зязюна слід вважати й те, що він не тільки залучив до плідної співпраці з науковцями нашого університету кращих представників вітчизняної психолого-педагогічної думки, але увів до їхнього кола Олександра Георгійовича та представників його школи. Як прийнято говорити, з його легкої руки ця школа посіла сьогодні потужні позиції не тільки в Україні, а й далеко за її межами.

Олександр Романовський, завідувач кафедри ППУС ім. академіка І.А. Зязюна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України; Олександр Пономарьов, професор кафедри.

Наших магистров ждуть підприємства

Презентація випускників — 2018 состоялась на кафедре технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей НТУ «ХПИ». В ней приняли участие 17 студентов, которым в декабре этого года будет присвоена квалификация «Магистр химических технологий и инженерии» по специализации «Химические технологии тугоплавких неметаллических и силикатных материалов», преподаватели, а также представители 13 ведущих предприятий Украины.

На встрече они обсудили возможность прохождения студентами преддипломной практики (сентябрь–октябрь 2018 г.) и вопросы трудоустройства. Будущие выпускники смогли ознакомиться с видеоматериалами, буклетами и продукцией каждого предприятия. Шла речь и о темах дипломных работ, которые студенты-практиканты смогут выполнять по профилю предприятия. Будущие инженеры задавали многочисленные вопросы, связанные с профессиональной ориентацией, карьерным ростом молодых специалистов, их интересовали социальные программы, в том числе проблемы с предоставлением жилья, уровень зарплаты и, конечно же, наличие вакансий. Отметим, что уже сегодня, например, ЧАО «Запорожжогнеупор» готово взять к себе трех технологов, ООО «Церсанит Инвест» — двух технологов в цех, ЗАО «Стекловолокно» нуждается в высококвалифицированных лаборантах и технологах, в ПАО «Югцемент» требуются начальник смены, мастер смены и др.

ОЛІМПІАДИ ТА КОНКУРСИ

Студенти кафедри електричних машин перемагають на землі і під землею, на морі і в повітрі

Студенти кафедри «Електричні машини» в березні — квітні цього року традиційно брали участь у II турі Всеукраїнських студентських змагань і у підсумку виборили значну кількість нагород у олімпіаді та п'ятьох конкурсах наукових робіт. Цим вони перевершили сумарні показники у порівнянні з усіма попередніми роками.

У Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом «Електромеханіка» для спеціальності «Електричні машини та апарати», яка відбулася у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського (КрНУ), студент групи Е-146 (ЕМБ) Микола Дзюба посів I місце, таке ж місце і у команді кафедри (керівник команди доцент О.Ю. Юр'єва).

Що стосується Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (КСНР), то кількість місць, де змагалися наші студенти, зроста порівняно з попередніми роками на два, і ось що у нас вийшло.

У КСНР за напрямом «Електричні машини і апарати» у КрНУ було представлено 3 роботи, автори яких посіли високі місця: Руслан Бредун та Євген Коврига (Е-146 (ЕМБ) за спільну роботу отримали I місце; Марія Ареф'єва (Е-13ам (ЕМБ) — I місце; Михайло Тимін (Е-15а (ЕМБ) — II місце. Керівник делегації — ст. викладач Л.В. Шилкова.

У КСНР за напрямом «Гірництво» (ДВНЗ «Криворізький національний університет») наші студенти змагалися у секції «Гірнича електромеханіка» і теж досягли високих результатів, а саме: Олександр Бредун (Е-146 (ЕМБ) — I місце; Микола Чорний (Е-13бм (ЕМБ) — II місце; Дмитро Мариноха (Е-13бм (ЕМБ) — III місце. Керівник делегації — доцент А.В. Єгоров.

У КСНР за напрямом «Суднобудування та водний транспорт» (Одеський національний морський університет) за секцією «Суднові електротехніка та системи керування» маємо такі результати: Іван Манукалов (Е-13бм (ЕМБ) — I місце; Владислав Пушкар'єв (Е-13бм (ЕМБ) — III місце. Керівник делегації — професор В.І. Міліх.

У КСНР за напрямом «Електротехніка та електромеханіка» (Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське) аналогічні підсумки: Світлана Ревуженко (Е-12бм (ЕМБ) — I місце; Денис Семенютін (Е-12бм (ЕМБ) — III місце. Керівник делегації — професор В.В. Шевченко.

А це був Міжнародний дистанційний конкурс студентських наукових робіт «Black Sea Science 2018» за напрямом «Відновлювані джерела енергії та охорона навколишнього середовища», який проводила Одеська національна академія харчових технологій. І тут єдиний наш представник Ілля Сергієнко (Е-14а (ЕМБ) посів I місце.

Таким чином, в олімпіаді та КСНР у особистому заліку 13 студентів від третього до шостого курсів з 12 роботами отримали 13 дипломів переможців, у тому числі, I ступеня — 8, II ступеня — 2 і III ступеня — 3. І перемагали вони, судячи з назв конкурсів, на землі і під землею, на морі та в повітрі (були роботи щодо авіаційних електричних машин).

Широта охоплення різних конкурсів та їх тематичні напрями свідчать про те, що електричні машини потрібні й цікаві усім! І це підтверджує наш девіз «Електричні машини — генератори та двигуни — це серця та мускули техносфери!»

Наукове керівництво студентів Р. Бредуна, Є. Ковриги, С. Ревуженко та І. Манукалова від професор В.І. Міліх, студентів О. Бредуна, Д. Семенютіна та І. Сергієнка — професор В.В. Шевченко, М. Дзюби та М. Чорного — доцент О.Ю. Юр'єва; М. Ареф'євої — доцент В.П. Шайда;

Здесь молодым специалистам предлагают не только высокие зарплаты, но и выгодные кредиты на приобретение жилья (ООО «Харьковский плиточный завод»), стажировки на известных предприятиях Чехии, Германии, Польши (ООО «Керамейя», г. Сумы).

Стоит отметить, что кафедра технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей нашего университета уже много лет сотрудничает со многими профильными предприятиями не только Харькова, но и Украины. И на протяжении всего этого времени политехники там востребованы, например, 50% выпускников кафедры работают на Харьковском плиточном заводе.

Два года назад среди выпускников нашей кафедры был Виталий Цовма, о котором не раз писала газета «Политехник» как о победителе Всеукраинского конкурса студенческих научных работ, стипендиате Ученого совета НТУ «ХПИ». Сейчас Виталий успешно работает инженером-технологом на ООО «Церсанит Инвест» в Житомирской области. И таких примеров можно привести немало.

На презентации представители предприятий пригласили 44 наших студента к себе на преддипломную практику и предложили 34 вакансии. Надеемся, что в следующем году эти цифры будут только увеличиваться.

Профессор Михаил Рыщенко, заведующий кафедрой технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей; Елена Гущина, инженер I категории.

На снимке (вверху): выступает начальник управления технологии и качества ЧАО «Запорожжогнеупор» Евгений Алексеев.

М. Тиміна — ст. викладач Л.В. Шилкова; В. Пушкар'єва — доцент А.В. Єгоров; Д. Мариноха — доцент Л.П. Галайко.

Зараз саме час згадати, що кафедра електричних машин включилась у Всеукраїнські олімпіади та наукові конкурси в 2008 році — тоді наші студенти отримали в них відповідно по одному призовому місцю. І ось пройшло 10 років, і наші активи — особисті перемоги студентів збільшили нагороди до 10 у олімпіадах та до 66 — у КСНР. Постійним «тренером олімпійців» є доцент О.Ю. Юр'єва. Внесок у перемогу студентів-науковців зробила більшість викладачів кафедри, і найбільшою мірою — завідувач кафедри професор В.І. Міліх — на його рахунок організація підготовки 29 переможних наукових робіт студентів.

Отже, поздоровляємо студентів-переможців та їхніх наукових керівників і бажаємо усім подальших досягнень у навчанні та науковій творчості, у теперішній і майбутній професійній діяльності!

Але зазначимо, що у цьому році це ще не межа, тому що у травні наші студенти будуть змагатися у Міжнародному дистанційному КСНР, засновником якого є базовий вищий навчальний заклад — КрНУ імені Михайла Остроградського, а співорганізаторами — 10 університетів Словаччини, Чехії, Білорусі, Казахстану, Латвії, Литви, Польщі. З восьми конкурсних спеціальностей ми обрали 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Безумовно, усі студенти-переможці заслуговують на велику подяку. Та з усіх виділимо Світлану Ревуженко, яка посіла I місце у олімпіаді в 2016 р., а також п'ять разів посіла призові місця у КСНР: у 2015 р. — 3 місце, 2016 р. — 2 місце, у 2017 два рази I місце в різних містах, у 2018 р. — I місце. Зараз її наукова робота направлена на Міжнародний конкурс в КрНУ.

Андрій Масленников, заступник директора з наукової роботи Науково-навчального інституту енергетики, електроніки та електромеханіки, доцент кафедри електричних машин.

На знімку разом з завідувачем кафедри електричних машин студенти-переможці: перший ряд — М. Ареф'єва, С. Ревуженко; другий ряд — В. Пушкар'єв, І. Манукалов, Р. Бредун, І. Сергієнко, М. Дзюба, Д. Семенютін; третій ряд — О. Бредун, Є. Коврига, Д. Мариноха, М. Тимін, М. Чорний.

Вони обрали енергетичне машинобудування

23–25 квітня в НТУ «ХПІ» відбулася підсумкова науково-практична конференція II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Енергетичне машинобудування» у 2017/2018 н. р.

В цьому році до галузевої конкурсної комісії надійшло 74 студентських наукових роботи з 24 закладів вищої освіти. Це Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Донбаська державна машинобудівна академія, Житомирський національний агроекотехнічний університет, Запорізький національний технічний університет, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Львівський національний аграрний університет, Миколаївський національний аграрний університет, Міжнародний технологічний університет «Миколаївська політехніка», Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Національний транспортний університет, Національний університет харчових технологій, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Національний університет цивільного захисту України, Одеська національна академія харчових технологій, Одеський національний морський університет, Одеський національний політехнічний університет, Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, Сумський державний університет, Українська інженерно-педагогічна академія, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова та Чорноморський національний університет імені Петра Могили.

Галузева конкурсна комісія протягом першого етапу II туру конкурсу розглянула подані роботи. 35 авторів кращих робіт із 16 вищих навчальних закладів України представляли свої роботи у підсумковій конференції, яка відбулася в НТУ «ХПІ» 24 квітня на кафедрі двигунів внутрішнього згоряння (ДВЗ), технічної кріофізики, турбінобудування. Питання учасникам конференції задавали члени галузевої конкурсної комісії, викладачі та студенти кафедр, гості. Відбулася цікава та жвава наукова дискусія.

Урочисте пленарне засідання конференції відбулося в Ректорському корпусі НТУ «ХПІ». Учасників привітали: голова галузевої конкурсної комісії проректор з наукової роботи НТУ «ХПІ», професор Андрій Петрович Марченко, заступник директора навчально-наукового інституту енергетики, електроніки та електромеханіки НТУ «ХПІ», доцент Андрій Михайлович Масленников, заступник голови галузевої комісії завідувач кафедри ДВЗ, професор Володимир Олександрович Пильов. Секретар конкурсу доцент Олександр Олександрович Осетров ознайомив учасників конференції з її регламентом і представив керівників секцій.

На конференції працювали такі секції: «Двигуни внутрішнього згоряння» (головуючий — завідувач кафедри двигунів внутрішнього згоряння, д. т. н., професор В.О. Пильов), «Газотурбінні установочі і компресорні станції», «Енергогенеруючі технології та установочі» (завідувач кафедри турбінобудування, д. т. н., професор О.П. Усатий разом із завідувачем кафедри парогенераторобудування, д. т. н., професором О.В. Єфімовим), «Кріогенна та холодильна техніка» (д. т. н., професор О.Ю. Сіпатов).

Роботи студентів висвітлюють широкий спектр наукових досліджень двигунів і енергетичних установок автомобілів, мотоциклів, тракторів, суден, літальних апаратів і електростанцій. У них розглядаються питання ефективної організації і дослідження робочих процесів, вдосконалення конструкцій та підвищення їх надійності, застосування комп'ютерних

систем управління і діагностики, впровадження прогресивних технологій виготовлення деталей, використання альтернативних палив, поліпшення екологічних показників і т. д. У своїх роботах студенти широко застосовують сучасні системи автоматизованого проектування і комп'ютерного моделювання процесів у двигунах та енергетичних установках, зокрема ANSYS, FlowVision, SolidWorks, AVL BOOST Linear Acoustics, AVL Croise та інші.

Усі студенти отримали дипломи переможців конкурсу або дипломи учасників. Призові місця розподілилися таким чином.

Почесними дипломами **I ступеня** були нагороджені: Леонід Богза та Данієль Боду (Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова); Юлія Животченко (НТУ «ХПІ»); Дмитро Зінченко (Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»); Амір Лал і Максим Шелестов (НТУ «ХПІ»).

Дипломи **II ступеня** отримали: Вадим Безкоровайний (НТУ «ХПІ»); Данієль Боду та Євгеній Смоляной (Херсонська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова); Віталій Годзь (Харківський національний автомобільно-дорожній університет); Дмитро Курликов (Запорізький національний технічний університет); Дар'я Кабаша (НТУ «ХПІ»); Артем Ященко (Сумський державний університет).

Дипломи **III ступеня** одержали: Євген Жуковский (НТУ «ХПІ»); Руслан Когут (Національний транспортний університет); Кристина Коренева та Дар'я Баштова (Національний університет цивільного захисту України); Олександр Пожидай та Олег Берест (Чорноморський національний університет імені Петра Могили); Владислав Турчинко (Українська інженерно-педагогічна академія); Микита Чулаєв та Максим Іванов (Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»); Володимир Швецький та Вадим Стойловський (Придніпровська державна академія будівництва та архітектури); Владислав Якубівський (Житомирський національний агроекотехнічний університет); Микола Кузьменко (Сумський державний університет).

Переможці та учасники конкурсу поділилися з газетою «Політехнік» своїми враженнями щодо візиту до НТУ «ХПІ», висловили подяку керівництву кафедри ДВЗ та університету в цілому за гостинний прийом.

Юлія Животченко (кафедра турбінобудування НТУ «ХПІ»): «Мені було дуже приємно взяти участь у форумі такого масштабу! На конференції я доповідала про «Використання теорії планування експерименту для оптимізації теплових схем потужних парових турбін», над якою працювала під керівництвом завідувача кафедри турбінобудування, д. т. н. О.П. Усатого, якому я дуже вдячна за допомогу і корисні поради. Олександр Павлович також є керівником моєї магістерської роботи. Вона присвячена оптимізації теплових схем за новою методикою. Ця робота — початковий етап рішення спільного завдання оптимізації проточної частини турбіни і теплової схеми турбоблоку. Над цією темою я працюю вже 2 роки. Поки що я не планую розлучатися з рідним Політехом, у який я прийшла після машинобудівного технікуму! Мрію навчатися в аспірантурі».

Амір Лал (кафедра ДВЗ НТУ «ХПІ»): «На конференції разом з моїм однокурс-

ником Максимом Шелестовим ми представили роботу «Проектування конструкції високофорсованого двигуна для спортивного автомобіля». Над цією темою, актуальною для сучасних тенденцій у виробництві, з нами працював також Владислав Ульянич. Ми дуже вдячні за допомогу нашому керівнику С.С. Кравченку, науковому співробітнику кафедри ДВЗ нашого університету. У цьому році я закінчую ХПІ і планую вступити до аспірантури. Мені було б цікаво продовжити наукову роботу на рідній кафедрі».

Дмитро Курликов (Запорізький національний технічний університет): «Я отримав диплом магістра у січні 2018-го і з того ж часу працюю інженером-конструктором у АТ «Мотор-Січ» у відділі товарів народного споживання. У моїх найближчих планах продовжувати працювати і навчатися в аспірантурі.

Я з радістю взяв участь у конкурсі, а сьогоднішня конференція, напевно, запам'ятається мені на все життя! Нас тепло приймають на кафедрі ДВЗ, дуже цікаво познайомитися з талановитими студентами, провідними вченими і нашим прекрасним містом! Доповідаю, з якою я виступив, частина моєї магістерської роботи, яку я виконав під керівництвом Вадима Івановича Кубіча, доцента кафедри автомобілів ЗНТУ. У роботі ми проводили оцінку ефективності роботи різних типів товарних моторних олих у підшипниках ковзання ДВЗ на режимі пуску. Я дуже вдячний своєму керівнику за допомогу і підтримку. Щиро дякую також Р.О. Мироненку, начальнику Управління енергетичних установок і газоперекачувальних агрегатів (УЕУ і ГПА) і моему безпосередньому начальнику С.Ю. Цоцорину за надану можливість прийти до ХПІ!»

Руслан Когут (Національний транспортний університет, Київ): «Я навчаюся на 4 курсі на кафедрі двигунів та теплотехніки. В такому престижному науковому форумі, організованому на дуже високому рівні, беру участь вперше. Але сподіваюсь, що у наступному році теж приїду до Харківського політеху, де відчув атмосферу поваги та доброзичливості. Цього разу я виступив з доповіддю «Дослідження системи живлення з відключенням групи циліндрів при застосуванні на серійному багатопотужному двигуні з іскровим запалюванням». Добре підготуватися до цього дебюту мені допоміг мій керівник доцент Олександр Вадимович Сирота.

Вже скоро під керівництвом доцента Михайла Івановича Гуменчука я візьмусь за виконання бакалаврської роботи, присвяченої дослідженням біогазу. Згодом хотів би продовжити навчання у магістратурі».

Крім наукової частини конференції її учасникам, як завжди, була запропонована культурна програма — пізнавальні екскурсії проблемними науководослідними центрами та лабораторіями НТУ «ХПІ», до Музею історії університету та містом. Всі гості Політеху були вражені красою його корпусів, чистотою такого по-весняному сонячного в ці дні студентського містечка. Хлопці та дівчат з різних міст України, які зустрілися тут, під древніми склепіннями найстарішого в країні технічного університету, єднають жага подальших досліджень і відкриттів та мрія розвивати вітчизняну науку. А тепла зустріч на кафедрах ХПІ дарує їм заряд творчої наснаги, такий необхідний юним та креативним науковцям!

Розмовляли Поліна Ніколенко та Зінаїда Мельник.

На знімку І. Гаєвого (зліва направо) — Дмитро Курликов та Руслан Когут.

Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика: є успіхи, є майбутнє

16–20 квітня в нашому університеті вже всьоме відбулася науково-практична конференція Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 2017/2018 навчального року зі спеціалізації «Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика». Цей конкурс вже став традиційним і має свою історію. Заснований ще в 2009/2010 н. р. за ініціативи кафедри геометричного моделювання та комп'ютерної графіки (ГМКГ) НТУ «ХПІ» та його адміністрації як Міжвузівський конкурс студентських наукових робіт, він, за наказом Міністерства освіти і науки України, в 2011/2012 н. р. набув статусу Всеукраїнського.

В цьому році конкурс відбувався за трьома спеціалізаціями: «Прикладна геометрія», «Інженерна та комп'ютерна графіка» і «Технічна естетика», згідно з якими було сформовано три секції. А основним організатором його, як і завжди, стала кафедра ГМКГ (завідувач — д. т. н., професор Ольга Шоман).

Перший етап конкурсу традиційно відбувся у кожному з навчальних закладів, і на II тур було подано 166 робіт, авторами яких є 246 студентів із 41 вишу 16 міст України. За рішенням галузевої конкурсної комісії, на основі рецензування, на підсумкову науково-практичну конференцію було відібрано 41 кращу студентську наукову роботу. Автори робіт (58 студентів), що представляють 31 навчальний заклад з Дніпра, Києва, Кропивницького, Львова, Мелітополя, Миколаєва, Ніжина, Одеси, Покровська, Полтави, Сум, Харкова, Херсона, Черкас та Чернігова, взяли участь у роботі конференції. Відкрив її голова галузевої конкурсної комісії — проректор з наукової роботи НТУ «ХПІ», професор Андрій Марченко, який відзначив важливість і актуальність конференції та побажав студентам творчих успіхів. А перший віце-президент Національної академії мистецтв України — д. т. н., професор Микола Яковлев назвав позитивним той факт, що в такий складний для країни час у студентів не згасає бажання займатися науковими дослідженнями. З побажаннями перемоги в конкурсі до учасників також звернувся директор навчально-наукового інженерно-фізичного інституту НТУ «ХПІ», професор Валерій Конкін і завідувач кафедри ГМКГ професор Ольга Шоман.

Почалася робота секцій. Цікаву роботу присутнім на секції «Технічна естетика» запропонувала студентка Харківської державної академії дизайну і мистецтв Аліна Кучер. Під керівництвом професора Олександра Бойчука вона розробила дизайн-проект об'єктів «Есозопе» Фельдман-Екопарку та концепцію екологічного підходу до проектної діяльності дизайнерів. На екрані з'являються зображення об'єктів предметно-просторового середовища екопарку. Дівчина хвилюється, але поступово хвилювання поступається знанням і впевненості. За актуальність і комплексний підхід до вирішення проблем екології присутні нагородили доповідача оплесками, а журі — дипломом I ступеня.

Роботу секції «Інженерна та комп'ютерна графіка» очолив завідувач кафедри інженерної та комп'ютерної графіки Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, д. т. н., професор Олександр Черніков. Тут особливо увагу присутніх привернула робота студенток Таврійського державного агротехнологічного університету (ТДАТУ, м. Мелітополь) Анастасії Торбунової та Олександри Шпильової, виконана під керівництвом доцента Ірини Пихтеевої і присвячена моделюванню замкнутого циклу виготовлення об'єктів декору складної геометричної форми. Результати цієї роботи представлені в 4 публікаціях і впроваджені в навчальний процес ТДАТУ при викладанні дисципліни «Інформаційні технології у виробництві». Журі, за підсумками конкурсу, нагородило авторів дипломами I ступеня.

Наступного дня розпочала роботу секція «Прикладна геометрія» під головуванням д. т. н., професора Ольги Шоман. Тут при-

сутні зацікавила спільна розробка двох студентів з Миколаєва: третьокурсника Національного університету імені В.О. Сухомилинського Євгенія Друзя (керівник — професор Валерій Борисенко) та другокурсника Андрія Устенка із Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (керівник — доцент Ірина Устенко), пов'язана з розробкою програми розрахунків і візуалізації ділянок поверхонь. Результати цих досліджень відображено у двох публікаціях і впроваджено в навчальний процес обох вишів. Члени галузевої конкурсної комісії нагородили авторів роботи дипломами I ступеня.

Взагалі великий інтерес викликали практичні роботи, результати яких можуть бути втілені в життя. Наприклад, дослідження курсанта 2 курсу Національного університету цивільного захисту України Олексія Олейника (Харків), виконане під керівництвом доцента Сергія Говаленкова і відзначене дипломом I ступеня. Робота присвячена оптимізації місць дислокації аварійно-рятувальних підрозділів для захисту сільських населених пунктів від пожеж, ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків, що дозволяє суттєво скоротити час прибуття рятувальників до місць виклику. А робота студентки 4 курсу Національного авіаційного університету (Київ) Василини Бойчук (керівник — професор Ірина Кузнецова), що нагороджена дипломом II ступеня, присвячена визначенню особливостей застосування фактурних поверхонь при дизайн-проектванні інтер'єрів спеціалізованих будинків для людей з вадами зору. Ця робота виявила особливості використання матеріалів, їхні тактильні характеристики та окремі відчуття людини при контакті з такими поверхнями. Результати дослідження опубліковані в двох статтях. Автор також отримала свідоцтво про реєстрацію авторського права на дизайн-проект інтер'єрів офісу туристичного агентства «Jailoootour».

Пріємно, що відзначилися і наші студенти. Так, роботу четвертокурсників інженерно-фізичного факультету НТУ «ХПІ» Дмитра Гудкова та Олексія Долі, керівником якої є доцент кафедри ГМКГ Лідія Савченко, журі відзначило дипломом I ступеня за розробку та створення ігрових моделей для проекту «Battle for Varanahaym». А дослідження Анни Борацької та Олії Прилуцької (керівник — доцент Дар'я Воронцова), Світлани Вус та Тетяни Додули (керівник — доцент Олена Глібоко), Анастасії Кузьменко та Івана Зубішина (керівник — доцент Олена Сидоренко) журі відзначило дипломами II ступеня.

Всього ж, на підставі рецензій та оцінки наукових доповідей, галузева конкурсна комісія вирішила визнати переможцями конкурсу та нагородити: дипломами I ступеня — 11, II ступеня — 18 і III ступеня — 29 студентів.

На заключному пленарному засіданні проректор НТУ «ХПІ», професор Юрій Зайцев вручив дипломи переможцям конкурсу. Також дипломи-подяки було вручено науковим керівникам, членам галузевої конкурсної комісії та організаторам конференції — викладачам кафедри геометричного моделювання та комп'ютерної графіки. Про останніх хочеться сказати окремо. Викладачі та співробітники кафедри ГМКГ передбачили все: поселення численних гостей в комфортабельних номерах готелів, оснащення аудиторій, організацію кав'ярей в перервах між засіданнями, цікаву автобусну екскурсію історичними місцями Харківщини — старовинними пам'ятками садово-паркового мистецтва Валківського, Богодухівського та Краснокузького районів.

Закінчено роботу конференції, підбито підсумки конкурсу. На згадку учасникам залишаються фотографії та спогади про теплу атмосферу і нових друзів. Наступна зустріч — за рік.

Зінаїда Роженко, доцент кафедри ГМКГ.

Историческая память. Мы привыкли считать, что хранится она, в первую очередь, на страницах документов, летописей, в граните монументов... А вот история Харьковского политехнического на наших глазах переходит, как бесценное наследие, от поколения к поколению ее живых свидетелей и творцов, принадлежащих к славным династиям потомственных политехников. Такой династией являются несколько поколений из семьи Соболев. В ХПИ учились родители Валентина Николаевича и Натальи Петровны Соболев, известные в Харькове и стране люди, один — Заслуженный машиностроитель, директор завода им. Малышева, первый заместитель Председателя Совета Министров СССР; другой — ученый, педагог, заведующий кафедрой, архитектор. Продолжители династии их сын, профессор, зав. кафедрой материаловедения Олег Валентинович Соболев, внуки Юлия — к. т. н., научный сотрудник кафедры технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей, и Дарья — выпускница НТУ «ХПИ», экономист.

Конструктор, производственник, лидер

80-лет исполнилось 4 мая выпускнику (1960 г.) ХПИ Валентину Николаевичу Соболеву. Получив в институте необходимые знания по специальности «Локомотивостроение», он был направлен на харьковский завод имени Малышева, в отдел главного конструктора по локомотивостроению на должность инженера-конструктора для проектирования гидропередач мощных тепловозов.

На этом широко известном предприятии Валентин Николаевич прошел путь от инженера-конструктора до заместителя генерального директора по научно-исследовательским и опытно-конструкторским работам. По совместительству возглавлял также научно-технический центр института машин и систем (ИМиС) Минмашпрома и НАН Украины. Основные результаты его творческой и производственной деятельности относятся к области машиностроения, в том числе — создания и освоения производства двигателей внутреннего сгорания и специальной техники.

Являясь на протяжении ряда лет начальником опытно-конструкторского бюро доводки турбоагрегатов и агрегатов двигателей типа Д100 и Д70, В.Н. Соболев внес весомый вклад в теорию и практику совершенствования рабочего процесса дизельных двигателей, повышения их эксплуатационной экономичности и надежности. Под его руководством и при непосредственном участии проведены работы по совершенствованию и организации производства ряда тяговых тепловозных двигателей, что позволило организовать производство тепловозов на новом техническом уровне; стационарных двигателей для обеспечения работы важнейших народно-хозяйственных объектов; экологически чистых газовых тяговых, судовых двигателей.

Под руководством и при непосредственном участии Валентина Николаевича Соболева были также разработаны, исследованы и внедрены в производство решения, связанные с улучшением переходных процессов дизелей, их технической диагностики,

анализом работы дизель-генераторов с газотурбинным наддувом в многомерной системе автоматического управления, проведением исследований и испытаний различных систем газотурбинного наддува, разработкой методики расчета совместной работы двигателя и агрегатов наддува на неноминимальных режимах, с использованием программных исследований динамики двигателя с турбонаддувом, получением закона управления стационарным дизелем с помощью принципа максимума, с разработкой системы автоматического проектирования, с разработкой автоматической системы испытания дизеля, с разработкой устройства для регулирования турбонаддува двигателей внутреннего сгорания со свободным турбокомпрессором, с разработкой устройства для оценки технического состояния ДВС и др.

В.Н. Соболев принимал активное участие в организации комплексного механизированного производства танковых двигателей 5ТДФ и 6ТД; танков Т-64, Т-80УД, Т-84; тягачей МТ-Т, модернизации изделий «Шилка», БТР.

В 1968 году Валентин Николаевич защитил диссертацию по проблеме повышения ресурса работы двигателей. В 1992 году ему присвоено звание действительного члена (академика) Академии наук технической кибернетики Украины, а в 1993 году — академика Украинской академии наук национального прогресса. Он является Заслуженным деятелем науки и техники Украины, Заслуженным изобретателем СССР, автором более 70 научных работ, 4 монографий, имеет более 100 авторских свидетельств на изобретения, 83 из которых внедрены в производство.

За разработку и промышленное внедрение новых высокоэффективных процессов малоотходной технологии Валентину Николаевичу Соболеву была присуждена Государственная премия Украины, а в 1998 году за значительный вклад в создание и изготовление специальной техники он награжден Знаком отличия Президента Украины — Орденом «За заслуги».

Поздравляя Валентина Николаевича с юбилеем, ректорат НТУ «ХПИ», дирекция учебно-научного института механической инженерии и транспорта, кафедра электрического транспорта и тепловозостроения желают ему крепкого здоровья, успехов в его активной жизненной деятельности, мира, покоя и гармонии в душе!

ской химии силикатов, технологии эмалей и защитных покрытий, задачника по ТНСМ, 21 изобретения, профессор Н.П. Соболев пользовалась заслуженным авторитетом среди научной общественности Украины и зарубежья в области стекла и стеклопокрытий.

Обладая глубокими знаниями, незаурядными способностями педагога-новатора, она подготовила более 500 специалистов в указанной области, среди которых — руководители крупнейших стекольных предприятий, государственные деятели, преподаватели вузов. Наталья Петровна была не только высококвалифицированным преподавателем, но и добрым другом, опытным советчиком, искренним защитником интересов студентов и коллег в непростых жизненных ситуациях.

Незаурядные творческие способности Натальи Петровны сочетались с необыкновенной красотой, огромным обаянием, эрудицией и подлинной человечностью. Эта удивительная личность, так рано ушедшая от нас, воплощала редчайшее единство формы и содержания.

Вся многогранная деятельность, кипучая энергия и жизнелюбие Натальи Петровны Соболев являются собой пример для нынешних и грядущих поколений.

Михаил Рыщенко, д. т. н., профессор, зав. кафедрой технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей; Людмила Брагина, д. т. н., профессор кафедры.

Памяти Натальи Петровны Соболев

10 мая 2018 года Натальи Петровне Соболев — профессору кафедры технологии керамики, огнеупоров, стекла и эмалей НТУ «ХПИ» — исполнилось бы 80 лет.

Вся ее трудовая деятельность протекала в стенах Харьковского политеха: от студентки неорганического факультета до профессора кафедры. Наталья Петровна была известным специалистом в области технологии тугоплавких неметаллических материалов, опытным педагогом и прекрасным человеком. Результаты ее исследований по созданию жаростойких покрытий для защиты деталей двигателей внутреннего сгорания получили реальное воплощение на ряде отечественных предприятий. Автор 175 публикаций, в том числе соавтор учебников по физиче-

Шелковый путь Фанг Мочиня

Почти 20 лет прошло с тех пор, как Фанг Мочиня из городка Джи Си китайской провинции Аньхой приехал в Харьков, чтобы поступить на факультет бизнеса и финансов НТУ «ХПИ».

Позади остались годы учебы на кафедре «Менеджмент внешнеэкономической деятельности и финансов», аспирантура, защита кандидатской диссертации. Об этом времени в жизни нашего героя газета «Политехник» писала (№13–14 от 06. 06 2006 года): «Мы встретились с Фанг Мочинем в те дни, когда он готовился к защите кандидатской диссертации. В своем исследовании он анализирует экономические модели Украины и Китая. С особым интересом рассказывает о различных подходах к вопросам малого и среднего бизнеса. В отличие от многих наших сограждан, Мочиня уверен, что Украина имеет все возможности стать развитым государством, ведь обладает богатыми природными и человеческими ресурсами.

— Я хочу поскорее вернуться в Китай, — говорит Фанг Мочиня. — Вижу себя в двух сферах деятельности: открыть свое дело или стать государственным служащим и помогать моей провинции развиваться».

Вернувшись на родину, Фанг Мочиня начал свою карьеру с должности офис-менеджера, но очень скоро уровень профессиональной подготовки, полученной в НТУ «ХПИ», деловые качества позволили ему создать в Шанхае собственную международную компанию. Она стала заниматься налаживанием деловых и производственных отношений между фирмами из разных стран, независимо от сферы их деятельности — будь-то строительство метро или возобновляемые источники энергии.

А сейчас уже несколько компаний, в составе которых около 500 сотрудников, во главе с Фанг Мочинем участвуют в выполнении широко известного цивилизационного проекта Китая «Новый Шелковый путь». Концепция «Экономический пояс Шелкового пути» предусматривает построить или объединить в единую сеть автомобильные и железные дороги, порты, нефтегазовые трубопроводы и электростанции на маршрутах, которые свяжут Китай со странами Азиатско-Тихоокеанского региона, Персидского залива, Центральной Азии, Африки и Европы. Инициативу поддерживают уже около 70 стран, в числе которых Украина.

В апреле Фанг Мочиня побывал в нашей стране, чтобы решить некоторые вопросы деятельности своих компаний. Но одной из главных целей его приезда было посещение НТУ «ХПИ», годы учебы в котором он называет лучшими в своей жизни. Теплой была встреча выпускника с родной кафедрой, с ее заведующим, руководителем подготовки кандидатской диссертации Фанг Мочиня — профессором В.А. Мищенко. Гость оказался очень скромным человеком, и Владимир Акимович напомнил в нашей беседе, что Фанг Мочиня преподает экономические дисциплины в одном из топовых вузов Китая — Шанхайском транспортном университете, выпускниками которого является большинство руководителей страны. А еще его избрали депутатом местного совета Аньхойской провинции и собираются выдвигать во Всекитайское собрание народных представителей.

— Он всячески стремится помочь нашему университету, — продолжает профессор В.А. Мищенко. — Еще во время учебы Фанг Мочиня был очень уважаемым

и авторитетным среди китайских студентов, их лидером. За период пребывания в Украине (более 10 лет) он постоянно приглашал китайцев на учебу в наш университет. В эти дни он стал членом ассоциации выпускников НТУ «ХПИ», из своего взноса в 1000 гривен 700 гривен Фанг Мочиня выделил на памятник воинам АТО. Как приглашенный профессор Шанхайского транспортного университета, он намеревается помочь в подготовке и подписании договора о сотрудничестве наших вузов.

Да, наш выпускник — человек дела, как видим, он достиг целей, поставленных перед собой еще на студенческой скамье. И визит Фанг Мочиня в свою альма матер был не только «ностальгическим» — он привез с собой троих потенциальных студентов НТУ «ХПИ», ведь уровень образования, которое дает наш университет, высоко оценивается во многих странах, в т. ч. и в Китае. Мы надеемся, что и учеба, и карьера этих ребят (на снимке в первом ряду) сложатся не менее успешно — ведь они станут выпускниками НТУ «ХПИ».

Беседовала Светлана Землянская. На снимке Игоря Гаевого (второй ряд): профессор В. А. Мищенко и Фанг Мочиня.

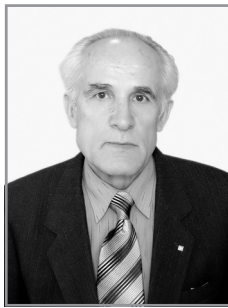
Инженер, ученый, педагог

30 мая 80 лет исполняется Владимиру Даниловичу Юхимчуку, профессору кафедры электрических машин. В далеком мае 1960 года, после службы в армии, Владимир Данилович поступил на работу старшим препаратором кафедры «Электрические машины». В прошлом тракторист и танкист, он начал на практике осваивать электротехнику в крупнейшей в СССР и Европе Копнявской лаборатории электрических машин. Учился на вечернем, работая сначала лаборантом, затем механиком, учебным мастером, инженером и заведующим лабораторией электрических машин.

Преподавал, участвовал в научных исследованиях, а в 1980 году, после окончания заочной аспирантуры, успешно защитил кандидатскую диссертацию на тему «Модернизация двигателей постоянного тока при питании от пульсирующего напряжения». С 1982 года Владимир Данилович — доцент кафедры «Электрические машины». С тех пор все ярче проявляется его дар педагога, методиста, ученого-практика. Основные усилия В.Д. Юхимчук направляет на объединение теоретических знаний с практической подготовкой будущих специалистов на электромашиностроительных предприятиях Харькова и других городов.

За время работы на кафедре Владимир Данилович подготовил и преподавал курсы «Эксплуатация, ремонт и диагностика электрических машин», «Технология обмоточно-изоляционного производства машин», «Технология производства электрических машин», «Технология производства электрических микромашин», «Технология производства электрических машин большой мощности».

В декабре 2007 года Ученый совет НТУ «ХПИ» присваивает В.Д. Юхимчуку звание профессора нашего университета. Он автор более 100 научных работ (24 из них — авторские заявки и патенты), 30 учебно-методических пособий, 3 учебных пособий с грифом Министерства образования Украины — «Технология ремонта машин постоянного тока» (2000 г.)

и «Технология производства электрических машин» (2006 г.) в двух томах. Эти труды, без преувеличения, стали настольными книгами десятков специалистов-электромашиностроителей в нашей стране, а также в ближнем и дальнем зарубежье. В 2004 г. вышел его учебник «Технология производства электрических машин» для студентов высших учебных заведений.

Владимир Данилович уделяет много внимания совершенствованию учебного процесса, подготовке молодых преподавателей. Особенно следует отметить его работу по обновлению лабораторной базы и созданию учебно-методического обеспечения всех видов учебных занятий, созданию и приобретению плакатов, стендов, деталей, узлов и макетов электрических машин.

Основные направления научной деятельности профессора В.Д. Юхимчука — расчет, конструирование и экспериментальное исследование электрических машин общепромышленного назначения и рудничных тяговых электродвигателей, а также конструктивная разработка и исследование высокомоментных низкооборотных электродвигателей с катящимся ротором.

Около 20 лет Владимир Данилович работает в составе совета библиотеки университета, способствует сбережению и обновлению книжного фонда. Он также входит в состав совета Музея университета, где проводит работу по обновлению экспонатов музея. В начале 70-х он разработал логотип нашей газеты «Ленинские кадры (ныне «Политехник»), который просуществовал около 20 лет.

Человек высокой эрудиции, такта, всегда благожелательный и с чувством юмора — таким его знают, любят и уважают студенты и сотрудники кафедры и университета.

Коллектив кафедры «Электрические машины» НТУ «ХПИ», друзья и коллеги поздравляют Владимира Даниловича с юбилеем, желают ему и его близким крепкого здоровья, большого счастья и творческих успехов во всех сферах его многогранной деятельности!

Нових успіхів і творчих перемог!

23 травня відзначає ювілей Микола В'ячеславович Ткачук, доктор технічних наук, професор кафедри програмної інженерії та інформаційних технологій управління. Микола В'ячеславович — один із учнів видатного вченого, професора А.В. Дабагяна, ім'я якого носить наша кафедра. Закінчуючи в 1976 році навчання на інженерно-фізичному факультеті, він захистив з відзнакою дипломну роботу за спеціальністю «Динаміка польоту і управління», виконану під керівництвом Арега Вагаршакянца, і протягом наступних років свого життя невідступно слідував принципам, закладеним Учителем — невпинному пошуку і високому професіоналізму. Сьогодні професор М.В. Ткачук є одним із провідних в Україні фахівців з інженерії програмного забезпечення.

Кандидатську дисертацію він захистив у Дрезденському технічному університеті після навчання там в аспірантурі. Доктором наук став у рідному Політеху, захистивши в 2006 році дисертацію на тему «Моделі, методи та інформаційні технології адаптивної розробки і реінжинірингу інформаційно-управляючих систем».

Педагог високого класу, якого люблять і дуже поважають студенти, професор М.В. Ткачук читає лекції англійською і німецькою мовами, викладаючи дисципліни «Аналіз вимог до програмного забезпечення», «Організація баз даних», «Методи і засоби забезпечення якості програмних систем», «Рейнжиніринг інформаційно-управляючих систем». Як фахівець-практик у своїй сфері, він вчить неформально, забезпечуючи студентів найновішими знаннями і досягненнями галузі. Під науковим керівництвом Миколи В'ячеславовича підготували й захистили дисертації 7 кандидатів наук.

Професор М.В. Ткачук багато робить для інтеграції в європейський освітній простір не лише своєї кафедри, а й усього університету. Здобувши досвід організації освіти в багатьох зарубіжних вузах, проходячи там стажування та керуючи стажуванням студентів, Микола В'ячеславович був учасником розробки програми отримання подвійних (українських і австрійських) дипломів, а також підписання в 2016 році відповідного до-

говору НТУ «ХПИ» з Альпен-Адрия університетом (Клагенфурт, Австрія).

Професор М.В. Ткачук є автором понад 120 наукових праць, доповідей на міжнародних конференціях в Австрії, Німеччині, Ірані, Росії, США і Швейцарії. Напрямами його наукової діяльності є розробка і реінжиніринг складних інформаційних систем, моделювання даних, об'єктно-орієнтоване проектування.

Участь в організації і проведенні багатьох міжнародних наукових конференцій, таких як ISTA (Information Systems Technology and its Applications) — 2001, 2003, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, а також ICL (Interactive Computer Learning) — 2008, 2009, 2010, ISTERI — 2012, 2013 та ін. — це ще одно підтвердження високого авторитету і визнання Миколи В'ячеславовича у вітчизняній та міжнародній науковій спільноті.

Вітаючи професора М.В. Ткачука з ювілеєм, ми впевнені, що попереду у нього нові успіхи, великі творчі перемоги і подальше визнання його заслуг суспільством.

Бажаємо Вам, Микола В'ячеславовичу, ще більших досягнень у професійній діяльності, творчої наснаги, щастя, радості, здоров'я, добробуту, невичерпної енергії та сили духу!

Ректорат НТУ «ХПИ», колективи факультету комп'ютерних наук і програмної інженерії та кафедри програмної інженерії та інформаційних технологій управління.

Дворцу студентов НТУ «ХПИ» — 55!

У этой книги 100 авторов. Нет, больше! Ведь историю Дворца студентов Харьковского политехнического, отметившего свое 55-летие, писали десятки тысяч политехников — от тех, кто этот Дворец построил, до тех, кто сегодня считает его своим родным домом, Домом, где закипают сердца!

В книге история Дворца разделена на «эры», разделена условно, ведь жив наш Дворец не обязательным продолжением законных традиций, а преемственностью. В нем живое дерево искусства — корни, ствол, крона, обновляющаяся ежегодно, и одно прорастает в другое. Показать это блестяще удалось составителям книги «Дворец студентов НТУ «ХПИ» — 55 — «Дом, где закипают сердца».

В каждом разделе — «Начало», «Полет», «Космос», «Золотой век» — воспоминания ветеранов-зодчих, очерки руководителей коллективов разных лет и участников, репортажи о современных событиях. И в каждом — очерчены знаковые фигуры каждой эпохи, директора Дворца, создатели и руководители коллективов, целых направлений.

Богатейший фотоархив, собранный издателями, оригинальный дизайн, множество стихов, кроме приведенного ниже стихотворения Анатолия Шехтмана — активного участника художественной самодеятельности ХПИ 50-х годов.

Неудержимо мчатся дни
и встречи наши всё дороже —
помилюй нас, Великий Боже,
и друг для друга сохрани!
Светлы деяния Твои,
в творенья первые минуты.
Ты, Боже, создал институты
и в их реестре — ХПИ!
И мы, кто верю живёт,
что нет обители чудесней,
её немеркнущие песни
поём уже который год.

Песни всех поколений ДСовцев звучали на фестивале, посвященном 55-летию любимого Дворца, который шел ровно месяц — с 13 марта по 12 апреля.

Участниками концертов, творческих отчетов, тематических вечеров стали тысячи нынешних студентов и участников творческих коллективов Дворца предыдущих десятилетий.

Устроили для политехников этот праздник под художественным руководством режиссера Натальи Холодовой нынешние сотрудники ДС Инга Бельх, Виктор Кабашный, Анатолий Марущенко, Светлана Польшина, Петр Смирнов.

«Под крышей дома своего» — творческий вечер трех коллективов: ансамбля народных инструментов «Отакої», Арт-интернешенал «Единство», ансамбля баянистов «Полифония» с блеском открыл эту феерию ярких вечеров. За ним

следовали полуфинал и финал лиги КВН «Политехническая»; спектакли театров «Политехник» и «Кедр»; фестиваль юмора «И снова, здравствуйте!» — Супер-шоу с участием юмористов и «смехачей» всех времен и поколений ХПИ; «Сходники» — творческая программа народного ансамбля скрипачей «Экспромт» и народного оркестра «Крещендо»; «Цирковая феерия» — праздничная программа цирковой студии «Бенефис»; «У колі друзів» — творческий вечер народного ансамбля танца «Украина»; «The magic of sound» — отчетный концерт народных коллективов ДС: «SM Band», Вокал шоу — бэнд «Сузір'я», ансамбль современного и бального танца «Триумф».

«Замыкая круг» — так назывался праздник творческих коллективов Дворца студентов, корифеев всех поколений. Он стал венцом фестиваля, снова зажег сердца ветеранов и новичков, напомнил всем, что наш Дворец оставил и оставляет яркий след в душе каждого политехника. Мы поздравляем тебя, наш ДС, с юбилеем и желаем новых замечательных дат и вершин творчества!

С. Землянская.

На снимке слева: на сцене вместе с ансамблем народных инструментов «Отакої» выступает ветеран Второй мировой войны Е.Н. Дегтярев.

Евгений Николаевич много лет работал в ХПИ и активно участвовал в жизни славного Дворца студентов.

18–19 квітня в університеті відбулася щорічна Міжнародна науково-теоретична конференція студентів та аспірантів «Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта і соціальний прогрес».

Проведення студентських наукових конференцій з гуманітарних проблем розвитку нашої держави та світу стало доброю традицією у ХПИ. З загальноуніверситетської конференції вона виросла до регіональної, а згодом — і до міжнародної. Цього року це була вже XII міжнародна конференція, присвячена гуманітарним проблемам. Це свідчить про велику зацікавленість студентської молоді у розгляданні актуальних проблем сучасності, пошуку шляхів їх вирішення.

Своє бажання взяти участь у конференції висловили майже 375 студентів та аспірантів. Її учасниками стає все більше іноземних студентів. Цього року це були студенти з Білорусі, Китаю, Ізраїлю, Фінляндії, Туреччини, Алжиру, Туркменістану, Азербайджану, Марокко та інших країн світу. Збільшилась кількість учасників і з різних міст України, цього року це вже були представники 26 вітчизняних вищих навчальних закладів.

На початку конференції перед її учасниками виступив Народний художній колектив Камерний хор ім. Олександра Петросяна під керівництвом Максима Сидорова, який виконав музичний твір «Занадися журавель».

Учасників наукового форуму привітав проректор з науково-педагогічної роботи НТУ «ХПІ», професор А.П. Марченко, який підкреслив важливість таких конференцій, тому що вони сприяють формуванню та укріпленню національної свідомості студентської молоді, вихованню їх як особистостей, громадян своєї держави, сприяють дружбі між народами. Від імені оргкомітету

Україна і світ: ширяться кордони

конференції він побажав усім учасникам творчих успіхів та плідної праці.

На пленарному засіданні з яскравими доповідями виступили Ірина Єремєєва «Софія Київська — храм з долею України», Тетяна Жуща — «Педагогічні умови розвитку лідерських якостей у студентів-психологів», Павло Ситников — «Збереження ідентичності людини використанням високочастотного зварювання живих тканин», Альона Миргородська — «ART WAY — 2017»: причетність до прекрасного», Хамза Улучинар (Туреччина) — «Наука в Турції», Поліна Видра — «Дитяча злочинність в Україні», Маргарита Водяніна та Анастасія Звонко — «Молодіжне безробіття в Україні», Тетяна Дзьобань — «Молодіжний сленг як засіб віртуальної комунікації», Юлія Коніва — «Система комунікацій Слобожанщини наприкінці XVII–XVIII ст. на межі двох цивілізацій».

На конференції працювали 11 секцій, на яких студенти обмінялися думками, висловили своє бачення актуальних проблем суспільного розвитку України, її місця у співдружності європейських країн. Слід відзначити, що представлені матеріали відрізняються дійсно науковим підходом щодо досліджуваних проблем.

Значна підготовча робота надала можливість провести науково-теоретичну конференцію в конструктивній, діловій атмосфері. Оргкомітет конференції висловлює щирі подяку всім студентам, аспірантам, викладачам, керівництву нашого університету. Сподіваємось, що наступного року наша Міжнародна науково-теоретична конференція «Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта і соціальний прогрес» продовжить розширювати коло своїх учасників та географічні кордони.

Ольга Софоклова, інженер.

18 ТРАВНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МУЗЕЇВ

Збережімо колективну пам'ять!

Понад 45 років Музей історії НТУ «ХПІ» радо приймає відвідувачів, серед яких почесні гості університету і студенти-першокурсники, майбутні абітурієнти і випускники різних поколінь, учасники численних конференцій і олімпіад, які відбуваються на базі нашого університету. Музей — це особливе культурно-освітнє середовище колективної пам'яті, в основі якого знаходиться експозиція, як головна форма комунікації поколінь. Понад 600 оригінальних експонатів — скарбниця матеріальних свідчень з кінця XIX ст. до сьогодення — відображають історію одного зі славетних і найстаріших технічних університетів України. Колекції музею постійно поповнюються новими документами, світлинами, речовими експонатами. Серед них дорожчий для нас прапор України з підписами учасників АТО.

Протягом останніх трьох років музею відвідало більше десяти тисяч чоловік, проведено понад 700 екскурсій та заходів, організовано 37 тематичних виставок, присвячених ювілеям видатних вчених-викладачів, випускникам університету, пам'ятним датам в історії вузу та країни. Студенти-першокурсники під час екскурсії наочно залучаються до досягнень і традицій поколінь політехників в контексті історії України. Вагомою складовою частиною роботи музею є профорієнтаційна робота серед студентів і школярів міста та області. Регулярно під час «Днів відкритих дверей університету», Ночі Науки проводяться лекції-екскурсії з залученням представників кафедр та вікторинами-квестами з захопувальними призами. Цікавими для шкільної молоді були квести, організовані економічним та фізико-технічним факультетами.

Про унікальні експонати, подаровані музею, розповідали студентам видатні випускники: Почесний доктор НТУ «ХПІ», Заслужений працівник вищої школи України, учасник бойових дій Другої світової війни, д. т. н., професор В.Т. Долбня та учасник відбудови університету у післявоєнні роки, д. т. н., професор І.І. Литвиненко, лауреат Ленінської та Державної премій СРСР, Головний конструктор НВО «ХАРТРОН» В.О. Уралов, лауреат Державної премії України, директор Департаменту промисловості ООН у європейських країнах, зав. кафедри турбобудування, д. т. н., професор А.В. Бойко, лауреат Державної премії України, начальник ХКБМ ім. О.О. Морозова О.І. Веретенников та інші. Про свої досягнення по закінченні НТУ «ХПІ» розповідали молоді вчені — випускники різних факультетів: к. т. н., доцент А.Б. Григоров, к. т. н., доцент Д.М. Дейнека, лауреат премії Президента України та Кабінету міністрів України для молодих вчених, к. т. н. О.І. Зеленський, лауреат премії Президента України для молодих вчених, к. т. н. А.В. Грабовський та інші.

За ініціативи Ради молодих вчених університету 7 вересня 2017 року в НТУ «ХПІ» було відкрито перший в Україні освітній простір Центр «Арсенал Ідей», який став популярним особливо серед школярів та молоді,

справжнім майданчиком для пізнання науки, культури, Всесвіту. У вересні 2017 р. в Центрі «Арсенал Ідей» перший космонавт незалежної України, член Наглядової ради НТУ «ХПІ», Герой України Л.К. Каденюк виступив перед студентами-політехниками і презентував свою книгу «Місія — космос»; 14 лютого 2018 р. студенти Харківського технічного училища №6, технікуму імені О.О. Морозова, комп'ютерно-технологічного коледжу поспілкувалися з відомим вченим, випускником ХПІ, зав. кафедри електроапаратів, д. т. н., професором Б.В. Клименком. У рамках проекту «Хай не згасне світло Науки!» в музеї проводилися заходи, присвячені засновнику вітчизняної школи з залізобетону, професору Я.В. Столярову; 150-річчю з дня народження видатного вченого, заслуженого професора П.П. Копняєва; 100-річчю з дня народження відомого вченого-хіміка, д. т. н., професора Є.І. Ведя; 80-річчю з дня народження видатного

вченого та Генерального конструктора зі створення двигунів для бронетехніки України, Заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України, д. т. н., професора М.К. Рязанцева; пам'яті проректора, професора Ю.Д. Сакари; 85-річчю з дня народження відомого вченого та організатора освіти і науки, лауреата Державної премії України, професора В.В. Бортового; 90-річчю з дня народження відомого вченого в галузі динаміки та міцності машин, Заслуженого працівника вищої школи УРСР, лауреата Державної премії УРСР в галузі науки і техніки, Почесного доктора НТУ «ХПІ», д. т. н., професора Є.Г. Голоскокова та інші.

Галерею видатних випускників НТУ «ХПІ» поповнили ще 7 нових портретів. До 85-річчя Почесного ректора, голови Вченої ради НТУ «ХПІ», члена кореспондента НАНУ Л.Л. Товжнянського була влаштована ювілейна виставка. За ініціативи музею на обласному радіо було записано цикл програм, присвячених університету. На базі музею був проведений науково-практичний семінар для членів Асоціації працівників музеїв вузів м. Харкова.

Важливе значення у патріотичному вихованні молоді мали зустрічі, присвячені 30-річчю аварії на ЧАЕС, річниці пам'яті Небесної сотні, революції Гідності тощо. Напередодні Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги відбулася зустріч студентів з випускниками ХПІ, учасниками бойових дій Другої світової війни: Почесним доктором НТУ «ХПІ», Заслуженим працівником вищої школи України, професором В.Т. Долбнею, професо-

ром А.І. Христофоровим та колишнім директором Дослідного заводу НТУ «ХПІ» Є.М. Дегтярьовим. Студенти з Узбекистану дізналися про братню допомогу узбецького народу евакуйованим в Чирчик із Харкова студентам, викладачам хіміко-технологічного інституту та їх сім'ям (див. знімок угорі). Саме під час таких заходів молоді пізнає історію Alma mater безпосередньо у спілкуванні з тими вченими-політехниками, які були учасниками історичних подій в житті університету та країни. Важливою була робота музею над спогадами тринадцяти ветеранів НТУ «ХПІ» — дітей війни, які увійшли до книги «Працівники тилу і діти війни».

Традиції НТУ «ХПІ», закладені попередніми поколіннями, продовжуються.

Напередодні Міжнародного дня музеїв ми щиро вдячні всім, хто допомагав і допомагає музею. Ми відчуємо підтримку ректорату, профспілкових комітетів, Ради ветеранів, Ради молодих вчених, керівництва навчально-наукових інститутів, факультетів, кафедр, наукової бібліотеки, архіву, прес-служби університету та газети «Політехнік». Миру нам усім, добробуту та подальших успіхів у навчанні і роботі!

Анна Бистріченко, директор Музею історії НТУ «ХПІ».

На знімку: зі спогадами про свого діда — професора Є.Г. Голоскокова — виступає його онука Є.О. Голоскокова, старший викладач кафедри стратегічного управління НТУ «ХПІ».

СПОРТ

Фігуровка? Фігуровка!

«Ви хочете добре відпочити? Не думайте довго і приїздіть у Фігуровку!»
«Для тих, хто хоч одного разу побував у Фігуровці, питання «їхати чи не їхати» вже не постає! Туди просто тягне!»

«Цікаво було б побачити людину, котра побувала у Фігуровці і не поїхала б звідти щасливою!»

«Щоразу, повертаючись сюди, відчуваєш щастя і захоплення від знайомих до болю пахоців, пейзажів, однак кожна Фігуровка — нова, інша, цікава, не схожа ні на що інше!»

Що ж це за місце, про яке так захоплено відгукуються політехніки — і студенти, й викладачі?

Спортивно-оздоровчий центр «Політехнік» НТУ «ХПІ» розміщений у курортній зоні Харківщини, у дивовижно мальовничому місці, на лівому березі ріки Сіверський Дінець, за 27 км від Харкова і за 3 км від Чугуєва. Це улюблене місце активного відпочинку студентів і викладачів університету з 1954 р.

Урочище «Фігуровка» — чиста екологічна зона, свідчення тому — прекрасні білі лілії, ці чудові красуні чистих водойм, що ростуть на ріці. Прохолодне й чисте повітря забезпечує змішаний ліс — дуб, сосна, осика, вільха, ясен.

У ріці поряд із табором водиться риба всіх європейських рік і озер: сом, судак, окунь, щука, минь, плотва, густера та ін. Вода в ріці настільки чиста, що з пірса (понтону), котрий врізається на 10 м

у річку, можна неозброєним оком бачити всіх підводних мешканців. До цього курортного району Харківщини підходить шар Березівських мінеральних вод. А сам табір постачається артезіанською водою, якій властиві цілющі якості столових вод. За хімічним складом вона ідентична таким визнаним лідерам, як «Гірський Тікач», «Ліговчанка», «Княжа». Цілющі властивості має також вода у фонтанчиках на території табору. Вона благотворно впливає на обмін речовин, сприяє очищенню шлунково-кишкового тракту від шлаків, покращує загальний стан. Це підтверджено висновком Одеського інституту курортології і реабілітації.

Проживання в кімнатах корпусів, дерев'яних будиночках і сучасних ко-

теджах по 3–4 чоловіка. Умивальники літні — загальні, чисті санвузли. Відпочиваючи забезпечуються 3-разовим якісним харчуванням (обслуговують за столами офіціанти), медичною допомогою та консультаціями в медпункті і на пляжі.

На території спортивно-оздоровчого центру є також літній кінозал, танцмай-данчик, спортивні майданчики для ігор у бадмінтон, волейбол, баскетбол, футбол, зона для занять ворк аутом.

Нудьгувати в таборі вам не доведеться — протягом заїзду проводяться змагання з різних видів спорту, а також квести, майстер-класи, тренінги, розважальні заходи, конкурси і концерти.

Ви хочете добре відпочити? Не розмірковуйте довго і приїздіть у Фігуровку!

Спортивно-оздоровчий центр «Політехнік» в урочищі Фігуровка (Чугуївський район, Харківська область)

ЗАПРОШУЄ ПОЛІТЕХНІКІВ ВІДПОЧИТИ ВЛІТКУ!

1 зміна: 10 липня — 23 липня

2 зміна: 25 липня — 7 серпня

3 зміна: 9 серпня — 22 серпня.

Вартість путівки:

- 14 днів (проживання та 3-разове харчування);
- проживання в котеджі — 4060 грн. (повна вартість), 3360 грн. (для студентів ХПІ, які є членами профспілки);
- проживання в корпусі — 2968 грн. (повна вартість), 2268 грн. (для студентів ХПІ, які є членами профспілки).

Путівку можна придбати на 7 або 14 днів.

«Політехнік» — це маса вражень та позитивні емоції, нові захоплення і друзі!

У спортивно-оздоровчому центрі вас чекають:

- Сосновий ліс на узбережжі р. Сіверський Донець;
- Екскурсії та походи;
- Обладнаний пляж;
- Літній кінозал;
- Дискотека;
- Рухливі та спортивні ігри;
- Оздоровча гімнастика;
- Тренування;
- Квести.

Проживання в котеджі, будиночку або корпусі.

Приєднуйтеся!

Контактна інформація тел. 097-916-88-89, 093-247-32-99,

Профком студентів: 057-707-66-29.

<https://www.facebook.com/groups/polytechnic.figurovka/>

КУЛЬТУРА

«Далёкий мир» театра «Политехник»

Студенческий театр нашего университета 25–26 февраля показал премьеру спектакля «Далёкий мир» по комедии Аристофана «Лисистрата», написанной две с половиной тысячи лет назад. Свидетельством успеха явилась высокая оценка работы творческого коллектива под руководством режиссера Александры Одокиенко на городском фестивале художественной самодеятельности «Студенческая весна — 2018» 29 марта. Пантомима и отрывок из этого спектакля театра «Политехник» заняли 1 и 2 места в конкурсе.

Творческое наследие Древней Греции всегда актуально, и наше время — не исключение. Для всех поколений представляет интерес эпизоды античной истории. Один из них и запечатлен в немеркнувшей жемчужине мировой драматургии.

Своеобразная атмосфера античного театра создаётся с помощью нелинейных вступлений хора, представленных в виде отдельных этюдов, выражающих метафоричное противостояние женской и мужской логики. Актеры, использующие разные тональности и ритмы, способны представлять различных персонажей.

Главную роль исполнила студентка группы КИТ-47а Екатерина Буряк (а также студентка КИТ-35б Юлия Перепёлка). Думается, образ, воссозданный ими, всем надолго запомнится. Актрисам удалось главное — передать особенности характера героини, сделать их понятными и привлекательными для зрителя. Женщина, жившая две с половиной тысячи лет назад, дорога нам тем, что близко к сердцу принимает судьбу народа и живёт с ним одной жизнью. А время было, как сейчас говорят, непростое. Самостоятельные города — государства Греции — часто конфликтовали и воевали друг с другом. В полной мере испили эту чашу Афины и Спарта, у которых периоды добрососедства нередко прерывались вооруженным противостоянием.

Исполнительские роли Лисистраты удалось показать не только тревогу её героини за судьбу родного края, но и подчеркнуть роль женщины, стремящейся найти выход из непростой ситуации и обеспечить мир между соплеменниками.

Лисистрата не одинока в своей благородной деятельности, вокруг неё группируются другие женщины. Она находит поддержку смелой, дерзкой Клеоники (Евгения Соколова (Э-23а), Анна Солонская), романтической Миррины (Анна Семья (Э-23а), робкой Алкесты (Мария Бородин (И-26б), Юлия Алексенко (БФ-87)), выдумщицы Калисто (Тамара Животченко (БФ-87), Инна Старче-

вая), стремительной Олимпии (Антуанелла Адамкевич (БФ-27б), Александра Коваль (СГТ-25б)) и даже спартанки Лампито (Оксана Маркова (Э-97), Юлия Тышук (СГТ-35а)). Её поддерживают афинянки, спартанки, беотинянки, коринфянки — множество активных женщин, жаждущих мира, спокойной жизни для своей семьи и родного полиса. Именно они общими усилиями, демонстрируя свою твёрдую волю к миру, с этой целью захватывают Акрополь, чтобы доказать воинственному настроенным мужчинам своё непреклонное желание покончить с войной, ради чего готовы даже покинуть своих мужей.

На долю женщин выпало нелёгкое испытание, что особенно ярко выражено в дуэтной сцене Миррины и Кинесия (Глеб Шестаков (МШ-11б)), но в конечном счёте мужчины вынуждены принять условия жен. Убедительные образы покинутых мужей создали Дмитрий Колий (ТО-11б) и Михаил Финьков (ТМ-33) (Атрей), Александр Шанидзе (СГТ-35а) (Клеон), Денис Квитковий и Андрей Приходько (Э-27у) (Советник), Виталий Седак (ЭМС-25у) и Роман Мозоль (КИТ-52) (афиняне), Константин Чепкий (ТМ-23) (Спартанский вестник), Владимир Филь (Спартанец). Они убеждают, что никакие материальные сокровища и новые территории, добытые на жестокой войне, не сравнятся с главным сокровищем этого мира, сокрытым в гармонии любви.

Все занятые в спектакле актёры продемонстрировали свои лучшие качества на протяжении всего сценического действия, которое сопровождалось песнями, акробатическими элементами, перемежалось эпизодами боевых схваток и завершилось танцами в финальной части спектакля.

Участники спектакля справились с поставленной задачей, убедительно донесли до зрителей главную мысль: за такую ценность, как мир, нужно неустанно бороться.

Театр «Политехник» продолжает свой третий театральный сезон в мае и июне, приглашая на свои спектакли новых и постоянных зрителей.

Дмитрий Черных,
зав. сектором НТБ НТУ «ХПИ».
Фото автора.

Политехники — победители марафона!

29 апреля наконец-то состоялся столь долгожданный Харьковский международный марафон Open Mind Kharkiv International Marathon! К нему готовилось, без преувеличения, все беговое сообщество нашего города. Бегуны — профессионалы и любители — уже рассматривают это

мероприятие как один из главных стартов сезона, который является маркером весенней спортивной формы атлетов, отправной точкой весенне-летнего соревновательного сезона.

Марафонский клуб «Политехник» планомерно готовился именно к этим соревнованиям, так как здесь были командные эстафеты, позволяющие определить, чья команда и город по-настоящему сильны. В марафоне участвовали несколько десятков эстафетных команд, среди которых были представители многих крупных городов нашей страны.

В состав нашей эстафетной команды (**4х10,55 км**) вошли лучшие бегуны на выносливость в ХПИ — Роман Розумов, Евгений Ковалюх, Нестор Лучик и Денис Винников. Наше желание победить было огромным, поэтому уже с первого этапа Роман Розумов создал серьезный гандикап, который не был расстроен до самого победного финиша. Замечательный

результат показал один из самых титулованных членов нашего клуба Алексей Погорелый, который в серьезной борьбе добыл почетное 3 место на мини-марафонской дистанции (**4,2195 км**) и внес заметный вклад в наше общее дело.

Поддержав всех политехников, кто поддержал нас при подготовке к этому старту! Мы призываем студентов нашего вуза присоединиться к тренировочному процессу и участвовать в забегах на длинные дистанции. Это хорошая возможность не только укрепить свое здоровье, но и популяризировать здоровый образ жизни среди друзей.

Более подробную информацию о нашем клубе можно найти на страничке в фейсбуке Марафонский клуб «Харьков-Политехник», группа в вайбере «Беговой Клуб» (тел.: 0680769103), справки по тел.: 0686076947.

Денис Винников,
председатель клуба.

Мемориал Т. А. Саблевой

24 апреля в спорткомплексе НТУ «ХПИ» состоялся XVI турнир по аэробике «Мемориал Т. А. Саблевой». Татьяна Александровна — мастер спорта СССР по художественной гимнастике, доцент кафедры физического воспитания, тренер команды НТУ «ХПИ» по художественной гимнастике, 35 лет посвятила работе в нашем университете.

В турнире приняли участие команды ХПИ и других харьковских вузов — академии физической культуры, юридического университета, университета радиоэлектроники, университета строительства и архитектуры, университета железнодорожного транспорта, университета имени В.Н. Каразина. Спортсмены состязались в различных

видах аэробики и черлидинга. Яркими показательными выступлениями порадовали зрителей театр танца «Ассорти» (руководитель Оксана Худяева), юные гимнастки (тренер Елена Минак), группа «Юнити-крю» (тренер Карина Казнова). Это был настоящий праздник грации и красоты!

Мария Долгарева.

Свято здоров'я та гарного настрою!

Вже понад 5 років традиційно на території гуртожитку №7 двічі на рік проводиться День здоров'я. Це спортивне свято присвячене популяризації здоро-

вого способу життя, всебічному розвитку студента та залученню його до активної соціальної позиції.

Цьогоріч в акції взяли участь студенти науково-навчального інституту механічної інженерії і транспорту, яких підтримали профком студентів та Студентська рада гуртожитку.

«Для нас це не просто офіційний черговий захід, а можливість розкрити потенціал студента як організатора, спортсмена, активної людини, — говорить студентка 5 курсу, голова Студради та організатор свята Єлизавета Дротик. — Ми, насамперед, прагнемо відкривати нові таланти та залучати наших друзів до завзятої роботи над собою та справою, яку вони обрали».

Напередодні Дня здоров'я протягом тижня проводяться спортивні змагання з пінг-понгу, трибортства, шашок, шахів, футболу, волейболу, де студенти можуть активно відпочити та отримати позитивні емоції.

«Ми перейняли традицію Дня здоров'я і маємо передати її тим, хто при-

йде до гуртожитку після нас. Впевнені, що зараз важливим є питання активності молодого покоління. Якщо ми бачимо бажання в очах — нам хочеться краще працювати, а безініціативність та байдужість є нашими ворогами», — зазначив організатор свята Кирило Галлямов.

День здоров'я ми відзначали 21 квітня, студенти всіх курсів та спеціалізацій із задоволенням покуштували польової каші, змагалися у настільних іграх, у командних та інтелектуальних турнірах, спілкувалися та гарно провели час. Заступник директора з виховної роботи ННІ МІТ Микола Єгорович Сергієнко нагородив переможців змагань солодкими призами та грамотами, а ввечері всі бажаючи подивилися цікаві кінофільми.

Дякуємо всім організаторам свята, а також Студраді гуртожитку №7 та студентам Катерині Хоружій і Тетяні Давиденко.

Мар'я Таранушенко,
студентка групи МІТ-24(МШ),
профорг ННІ МІТ.

Газета «Політехнік» виходить 1 раз на 2 тижні

Web-адреса: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua>

E-mail: zemljanskaja@kpi.kharkov.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію ХК № 166 від 31 березня 1994 р.

Засновник видання — ХДПУ. Розповсюджується безкоштовно.

Адреса редакції: 61002, Харків-2, вул. Кирпичова, 2. Ректорський корпус, тел. 707-62-25; 25-25.

Виготовлювач ТОВ «Золоті сторінки»

вул. Маршала Бажанова, 28, м. Харків, 61002, тел./факс (057) 701-0-701

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 276 от 12.12.2000 р.

Тир. 3000. Зам. 707.

Редактор

І. ГАЄВИЙ